

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ DE PE LĂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SUPLIMENT LA REVISTA "ADMINISTRAREA PUBLICĂ"

Suntem datori să ducem mai departe idealurile înaintașilor noștri

Mesajul Președintelui Republicii Moldova, Nicolae Timofti, cu prilejul sărbătoririi la 27 august 2013 a Zilei Independenței

E un moment solemn. Marcăm împreună cu toți concetățenii noștri Ziua Independenței Republicii Moldova. Sunt 22 de ani de când, prin voința poporului țării noastre, ne-am desprins dintr-un imperiu și ne-am declarat independenți, act consfințit de Marea Adunare Națională și de Parlamentul republicii. De ce este important să acordăm atenția ce i se cuvine aceluia eveniment istoric, de la 27 august 1991? Mai întâi, pentru că în acea zi am putut face dovada faptului că ne putem mobiliza în momente decisive pentru a ne croi o altă soartă decât cea pe care ne-o hărăziseră alții. Am ales să fim liberi, deși este adevărat că, în anumite etape ale istoriei noastre de după 1991, am fi putut să ne folosim libertatea cu mai multă chibzuință.

În rândul al doilea, avem obligația morală să apreciem astăzi patriotismul și spiritul de sacrificiu al celor care, ghidați de puternice sentimente naționale și umane, au purtat

lupte până în 1991 și în anii care au urmat, în numele libertății și al independenței noastre. Unii dintre acei patrioți nu mai sunt printre noi, dar suntem mândri că am

fost contemporanii lor. Să ne amintim cu plecăciune de Ion Vatamanu, Lidia Istrati, Gheorghe Ghimpu, Grigore Vieru, Leonida Lari, Nicolae Costin, Doina și Ion Aldea-Teodorovici, și mulți alții. Dar alături de acești tribuni s-au aflat alte sute de mii de concetățeni cu aceleași sentimente patriotice.

Suntem datori să ducem mai departe idealurile pe care le-au avut acești mari înaintași ai noștri. Transmitem respectul nostru tuturor semnatarilor Declarației de Independență, precum și celor care au luptat ulterior pentru integritatea țării.

Astăzi, după 22 de ani, suntem mai aproape și mai determinați ca oricând să îndreptăm Republica Moldova către Europa, un spațiu de care aparținem din punct de vedere geografic și de care ne leagă același spirit și aceeași istorie.

Perioadele de ezitare și de confuzie au rămas în urmă. Ne-a luat poate prea mult

timp pentru a ne determina cu fermitate cursul de integrare europeană al țării noastre. Dar ne-am maturizat în acest răstimp. Am luat cunoștință, în mod direct sau indirect, de valorile civilizației moderne și am constatat că acestea nu ne sunt străine și că ne sunt proprii și nouă. Am arătat acasă, dar mai ales peste hotarele țării, că putem fi muncitori și cu respect față de lege, și acesta este un argument hotărâtor în favoarea viitorului european al societății și al statului nostru. De-a lungul anilor, mulți dintre concetățeni au făcut și continuă să facă performanță, prin talentul și munca lor, în mai multe locuri ale lumii, în medicină, tehnologie informatică, finanțe, afaceri, sport, și alte domenii.

Datorită acestor oameni, datorită tuturor moldovenilor care își fac bine meseria, oriunde s-ar afla, Republica Moldova este astăzi un stat cu numeroși prieteni. În preajma sa, printre vecini, dar și în Est, în inima Europei și peste ocean.

Faptul că demersurile și năzuințele noastre sunt susținute de cele mai importante țări din lume trebuie să ne dea încrederea să continuăm transformările pe care le-am început, în numele unui trai mai bun și mai civilizat.

Avem multe lucruri de făcut, dar n-am găsit printre ele

(Continuare în pag. 3)

**31 august - Ziua
Limbii Române**

Pomul din grădina Cuvântului

Pomul este alesul Omului, prin el ajungem la rodul Naturii care trudește fără odihnă, zi și noapte, iarnă și vară, primăvară și toamnă. Fără Pom Omul n-ar ști nimic de toamnă, de rostul împlinirilor de-o viață.

Pomul din grădina Cuvântului (adică a lui Dumnezeu, de vreme ce Cuvântul e Dumnezeu, biblic vorbind...) este unul al Întregului, de care se îngrijesc și oamenii, și îngerii, și Dumnezeu. Pomul ființării noastre – Graiul, în toate manifestările lui scrise și nescrise, relevă însăși condiția umană supremă. Or, Omul e al Cuvântului și Cuvântul e al Omului. Prin Cuvânt cugetăm, simțim, trudim, creăm, iubim, făurim, nemurim. „Dar care altă iubire să ai?”, cum ar zice poetul Ion Vatamanu. „Nimic nu este altceva”, precum spune Nichita Stănescu, mai tare decât Cuvântul, decât Pomul din grădina Lui, pe care Cel de Sus ni l-a dăruit întru vecie. La îngrijirea cerească a acestuia au contribuit secole și milenii în șirul lor interminabil de-a ne avea din-spre înmugurire și rodire, din-spre iubire și trăire în Cuvânt, în necuvintele lui ce ne duc în trecut și ne aduc în prezent întru a ne avea în viitor participanți la viața grădinii cerești a Cuvântului întruchipată în Pom,

(Continuare în pag. 3)

Au început lucrările de construcție a Gazoductului Iași-Ungheni

Sute de oameni, care purtau drapelele Republicii Moldova și ale Uniunii Europene, au venit la Ungheni să participe alături de Prim-ministrul Republicii Moldova, Iurie Leancă, Prim-ministrul României, Victor Ponta, și Comisarul european pentru Energie, Gunther Oettinger la începerea lucrărilor de construcție a Gazoductului Iași-Ungheni.

Prim-ministrul Iurie Leancă a declarat că evenimentul este unul remarcabil pentru cooperarea dintre Republica Moldova, România și Uniunea Europeană.

„Odată cu darea în exploatare a gazoductului Ungheni-Iași, planificată pentru anul viitor, vom avea o cale adițională de import a gazelor naturale. Totodată, ne dorim să creăm condițiile necesare pentru valorificarea capacităților depline ale conductei. Am demarat împreună cu partenerii din UE și România pregătirile pentru următoarea etapă a proiectului, inclusiv extinderea gazoductului spre Chișinău”, a anunțat Premierul Republicii Moldova. Domnia sa a precizat că acest gazoduct va consolida securitatea energetică a țării, la nivel regional și local vor spori investițiile și vor fi create noi locuri de muncă - o prioritate a Guvernului pentru primele 100 de zile.

Premierul român, Victor

Ponta, a spus că Guvernul de la București trebuie să muncească împreună cu Executivul de la Chișinău pentru a face viața oamenilor de pe cele două maluri ale Prutului mai bună decât este în acest moment.

„Vreau să cred că, anul viitor, atunci când primii locuitori de aici din zonă vor avea acces, în casele lor, la fabrici, la un gaz cu un preț mai mic decât cel pe care-l plătesc astăzi, acel moment va fi mai important decât o mie de vorbe despre România sau despre Uniunea Europeană. Proiectul pe care îl inaugurăm astăzi și pe care toți cei responsabili m-au asigurat că îl vor finaliza la timp - până la sfârșitul anului, iar la anul va fi dat în funcțiune, înseamnă, în sfârșit, fapte”, a declarat premierul român.

Și Comisarul european pentru Energie, Gunther Oettinger,

a declarat în fața cetățenilor adunați la acest eveniment că gazoductul are o importanță strategică pentru ambele țări: „Integrarea Republicii Moldova la piața gazelor europene nu se oprește aici. Cea de-a doua etapă înseamnă modernizarea infrastructurii și prevede ca gazele europene să ajungă și în capitala Republicii Moldova. Comisia Europeană este dispusă să sprijine financiar diverse proiecte de interconexiune dintre Republica Moldova și România”.

După lansare, cei 3 oficiali au dat startul lucrărilor de construcție a Gazoductului Iași-Ungheni.

Iurie Leancă i-a mulțumit fostului Prim-ministru, Președintelui PLDM, Vlad Filat, pentru faptul că în anul 2010 a dat dovadă de viziune inițiind pro-

Ulterior oficialii au participat la Forumul Euroregiunii Siret-Prut-Nistru, desfășurat la Ungheni.

Prim-ministrul României, Victor Ponta, și Comisarul european pentru Energie, Gunther Oettinger, s-au aflat în vizită oficială în Republica Moldova la invitația Premierului Iurie Leancă.

La 8 august curent a fost semnat contractul de grant în valoare de 7 milioane euro, finanțat de Uniunea Europeană, dintre Autoritatea de Management a Programului Operațional Comun România-Moldova-Ucraina 2007-2013 și Agenția Națională a Resurselor Minerale din România pentru construcția gazoductului Iași-Ungheni. Republicii Moldova îi revin 3 milioane de euro pentru interconectarea rețelelor de gaze.

Interconectarea rețelelor

de gaz dintre România și Republica Moldova, prin gazoductul Ungheni-Iași, este un proiect energetic, gândit să răspundă necesității Republicii Moldova de a-și asigura securitatea energetică, dar și ca alternativă comercială de livrare a gazelor naturale. Conform proiectului, capacitatea gazoductului va permite transportul unui volum de gaz de aproximativ 0,5 mlrd. m³ pe an în prima etapă și 1,5 mlrd m³ la etapa a doua.

Finalizarea lucrărilor este planificată pentru sfârșitul anului 2013. Lansarea construcției gazoductului Iași-Ungheni este unul din angajamentele Prim-ministrului Iurie Leancă pentru primele 100 de zile.

**Serviciul de presă
al Guvernului**

iectul de construire a Gazoductului Iași-Ungheni.

Suntem datori să ducem mai departe idealurile înaintașilor noștri

(Sfârșit. Început în pag. 1)

obstacole de netrecut. Cel mai important lucru este, în opinia mea, să trăim după regulile scrise pe care ni le stabilim noi înșine, dar nu după înțelegeri obscure, ilegale, care generează corupție, incertitudine și chiar haos. Un sistem de legi funcționează doar atunci când acesta este asumat de toți: politicieni, funcționari, oameni de afaceri și simpli cetățeni.

Numai în felul acesta ne putem consolida economia și relațiile sociale între noi: respectând legile și respectând dreptul celui de alături la șansa sa. Așa s-au construit societățile prospere din Occident și aceasta este calea pe care trebuie să mergem și noi.

În calitate de președinte, voi folosi toate prerogativele, ce-mi sunt atribuite de lege, pentru a determina instituțiile statului să ducă la capăt reformele economice și instituționale pe care le-am început, care vor genera bunăstare și stabilitate. Un efort conjugat al tuturor instituțiilor este necesar pentru întărirea statului de drept. Voi veghea personal pentru ca sistemul judecătoresc să se schimbe la față.

Vom crea prin legi și proceduri un sistem de selectare a persoanelor care au dreptul moral și pregătirea profesională adecvată pentru a ocupa funcția de judecător. Există voință politică în acest sens. Statul va avea grijă ca judecătorii să-și facă datoria cinstit și liber. Aceleași prin-

cipii vor fi aplicate față de procurori, polițiști și toți funcționarii.

Stimați concetățeni!

Poporul Republicii Moldova este unul care cuprinde și populația din stânga Nistrului. Am un mesaj și pentru cetățenii noștri care locuiesc în acest spațiu care nu este controlat de autoritățile constituționale: Țara Dumneavoastră este Republica Moldova. V-ați putut convinge, de-a lungul anilor, că acel conflict iscat la începutul anilor 90 a fost unul pe temeuri artificiale. Și că nu există motive de dezbinare și ostilitate între oamenii de pe cele două maluri ale râului Nistru. Vreau să vă transmit că puteți beneficia de toate drepturile pe care le are orice cetățean al Republicii Moldova și vă veți putea

folosi și de beneficiile pe care le vom obține în viitorul apropiat din partea Uniunii Europene, între care dreptul de a călători fără vize în spațiul comunitar. Tot ce realizează Republica Moldova vă aparține, în egală măsură, și Dumneavoastră. Am încredere că veți ști să cântăriți corect viitorul Dumneavoastră și al copiilor Dumneavoastră.

Dragi compatrioți!

Republica Moldova este o țară mică, dar noi putem să-i facem un viitor mare. Să ne amintim de strămoșii noștri dârji și neînfricați atunci când în gândurile noastre își face loc îndoiala. Să ne aducem aminte de vorbele noastre înțelepte, una dintre care spune că „uni-re-a face puterea”.

Dumnezeu să ne ajute!

31 august - Ziua Limbii Române

Pomul din grădina Cuvântului

Limba noastră-i o comoară. A.Mateevici

(Sfârșit. Început în pag. 1)

în Pomul pe care l-au ocrotit și îngrijit toți frații și surorile noastre într-un Christos de orice vârstă și profesie.

Chemarea Pomului este chemarea Domnului. De la mugure la floare și de aici la fruct e o cale a făuririi și a împlinirii, plătite cu dăruire și credință. Pomul este în definitiv o ipostază a condiției umane, o treaptă în devenirea noastră secular-milenară. Firele care ne leagă le știu doar necuvintele Cuvântului Întăistător și Atotîncepător.

Pomul Limbii noastre moderne și eterne crește, înflorește și rodește din mila și din iubirea Celui de Sus care ne-a încredințat deplin destinul Lui. Cum L-om îngriji așa va rodi

și ne va îmbia prin măreția și strălucirea Lui eternă să ne apropiem de responsabilitatea respectivă prin care lucrează neștiutul și mereu râvnitul moment al netrecerii și ilimitării divine.

Identificarea fiecăruia cu Pomul din grădina Cuvântului

este una pe măsură să ne ajute într-un pătrundere sufletească a Suprasufletului, Atoatatăului ce ne are ca să-L avem. Cuvânt cu cuvânt și necuvânt cu necuvânt horind aprinde în sângele și-n Duhul nostru Dorul de Eternitate, de cetatea Logosului ca Ethos.

Literatura populară, preclasică, premodernă, modernă și contemporană sunt nimic altceva în mare decât Pomul ființării noastre în Cuvânt, în grădina spirituală a modernității. Munca dezinteresată și continuă în șlefuirea și ozonarea întregului areal cultural-artistic al Cuvântului ne va da dreptul

să ne considerăm grădinarii Pomului Domnesc ce ne ține în jurul său stelar, secular-milenar. Dincolo de primăvara și de vara străduințelor noastre va sosi, firește, și toamna acestora într-o vedea cu ochii proprii depărtarea de la o bucurie la alta, de la o chemare la alta.

Pomul din grădina Cuvântului este Pomul nemuririi noastre. Pentru El au trudit inspirat toți acei care l-au vorbit, l-au scris, gândind și creând zelește, deci românește, dacă nu Dumnezeuște de la A la Z. Pomul Limbii Române este însuși destinul nostru secular-milenar, Prin El am fost, prin El suntem și prin El vom fi mereu în Verbul A IUBI. Or, „Dumnezeu, este Lumină și Iubire”, biblic rezumând.

Tudor PALLADI

APL din țară vor fi instruite să aplice noul sistem de finanțare

În perioada 19 august - 14 octombrie 2013, edilii și contabilii din cele 898 de autorități publice locale din satele, orașele și raioanele Republicii Moldova, vor participa la seminare specializate, dedicate formării și gestionării bugetelor locale după sistemul de finanțare prevăzut de noua redacție a Legii privind finanțele publice locale.

Conform conceptului, echipele mobile, constituite din

reprezentanți ai Cămarilor de Stat, Ministerului Finanțelor, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), și experți din partea partenerilor de dezvoltare, se vor deplasa în toate raioanele țării pentru a explica în detalii noua modalitate de formare a bugetelor locale, raporturile dintre autoritățile centrale și cele locale în ceea ce privește formarea bugetelor, și alte aspecte de interes pentru primării.

În cadrul seminarelor, prezentările teoretice vor fi urmate de exerciții practice și schimburi de păreri. Primarii vor putea adresa întrebări referitor la funcționarea noului sistem de finanțare a APL, precum și referitor la alte probleme conexe, cu care se confruntă.

Primele două seminare de instruire pentru reprezentanții APL au avut loc Cimișlia, la 21 august, și la Cantemir, la 23 august. Înainte de a purcede la instruirea primarilor, experții și reprezentanții autorităților centrale care vor desfășura seminarele despre formarea bugetelor locale vor avea parte de o instruire comprehensivă după modelul formarea formatorilor.

Noul sistem de finanțare a APL este introdus în conformitate cu prevederile Programului de guvernare, a Strategiei Moldova 2020, și a Strategiei naționale de descentralizare, adoptate de Parlamentul Republicii Moldova, și face parte din reforma de descentraliza-

re, care urmărește dezvoltarea echilibrată și durabilă a tuturor localităților Republicii Moldova, consolidarea capacităților și sporirea autonomiei locale și participarea mai largă a cetățenilor la viața comunității.

Inițiativa instruirii primarilor și finanțistilor locali în domeniul finanțării APL aparține Cămarilor de Stat și Ministerului Finanțelor, în parteneriat cu CALM și este susținută de partenerii de dezvoltare ai Guvernului în domeniul descentralizării și consolidării autonomiei locale. Printre aceștia se numără: Programul comun de dezvoltare locală integrată (PNUD/UN Women), Proiectul de susținere a autorităților locale din Moldova (USAID), precum și Proiectul „Modernizarea serviciilor publice locale” (GIZ).

Pentru informații suplimentare contactați: Victoria Cujba, șefa Direcției politice de descentralizare, Cămarile de Stat, tel: 022-250-583, e-mail: victoria.cujba@gov.md; sau Ion Iaconi, șeful Direcției bugetele autorităților administrativ-teritoriale, Ministerul Finanțelor, tel: 022-262-625, e-mail: ion.iaconi@mf.gov.md.

Serviciul de presă al Guvernului

Consultații publice privind Guvernarea deschisă

Planul de Acțiuni pentru o Guvernare Deschisă pentru anii 2014-2015 a constituit subiectul consultărilor publice lansate recent de către Cămarile de Stat a Republicii Moldova. Evenimentul a reunit peste 70 de reprezentanți ai instituțiilor publice și ai societății civile - actori-cheie în inițiativa Guvernare Deschisă.

Consultările sunt desfășurate de Cămarile de Stat, Centrul de Guvernare Electronică și Consiliul Național pentru Participare - Grupul tematic e-Guvernare/ Guvernare Deschisă. Scopul acestora este stabilirea cadrului participativ de consultări publice la elaborarea noului Plan de Acțiuni pentru anii 2014-2015.

În cadrul evenimentului a fost prezentat Raportul de progres al Guvernului în implementarea Planului de Acțiuni pentru o Guvernare Deschisă, în primul an de la aderare la Parteneriatul pentru Guvernare Deschise, căruia Republica Moldova i s-a alăturat în aprilie 2012, Raportul de evaluare a implementării Planului, realizat de către Asociația pentru democrație participativă ADEPT și Raportul de evaluare a procesului de deschidere a datelor guvernamentale cu caracter public, realizat de către Centrul pentru Jurnalism Independent. Cele trei rapoarte s-au referit la principalele provocări ce au împiedicat realizarea unor

anumite acțiuni din Plan. În acest context, Abdoulaye Seck, manager de țară al Băncii Mondiale pentru Moldova, Europa și Asia Centrală, a declarat că Republica Moldova este un exemplu pozitiv în procesul de implementare a e-Guvernării, exemplu preluat și de alte țări.

Dezbaterile s-au desfășurat într-un cadru amabil, participanții încercând să găsească un echilibru între așteptările societății civile și realitățile existente în instituțiile publice. De asemenea, au fost discutate aspectele-cheie ale inițiativei pentru o Guvernare Deschisă, pentru a contribui la un proces consultativ mai aprofundat și cu angajamente clare și măsurabile pentru un nou Plan de Acțiuni.

Cor. „F. P.”

Descentralizarea sectorială – finalizarea primei etape

În ultimele câteva săptămâni, grupurile de lucru pentru descentralizarea sectorială și-au continuat activitatea, urmând indicația Primul-Ministrului Iurie Leancă de la ședința Comisiei paritare de descentralizare din 28 iunie 2013. Grupurile de lucru și-au stabilit regulamentele de activitate, și au trasat prioritățile de activitate pentru perioada imediat următoare în domeniile de intervenție ale acestora.

Grupul de lucru constituit în cadrul Ministerului Sănătății, președinte al căruia este viceministrul Mihail Ciocanu, a

stabilit că, fiind la etapa de elaborare a unei noi Legi a sănătății, va fi utilizată oportunitatea de implementare a principiilor descentralizării în domeniu. Concomitent, s-a stabilit lărgirea componenței grupului, pentru asigurarea unui proces participativ în elaborarea documentului de politici în domeniul descentralizării în sănătate.

Următoarea ședință a grupului de lucru privind descentralizarea în sănătate va avea loc la începutul lunii septembrie.

Participanții la ședința Grupului de lucru din cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor au discutat inițiativa Ministerului de elaborare a politicii publice „Eficientizarea întreținerii drumurilor locale”. Documentul respectiv va elucida mai multe aspecte legate de cadastrul drumurilor locale/regionale,

planificarea întreținerii și reparației drumurilor și posibile soluții pentru finanțarea parțială a drumurilor locale.

La ședința de la Ministerul Tineretului și Sportului, condusă de viceministrul Sergiu Stanciu, membrii Grupului de lucru au constatat necesitatea analizei profunde a domeniului și elaborării unui document de politici de descentralizare, ținându-se cont de noul sistem de finanțe locale.

Grupul de lucru din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, condus de viceministrul Liviu Oboroc, a pus în discuție analiza problemelor din domeniul dezvoltării regionale, dar și contextul în care va fi elaborată strategia sectorială de descentralizare în domeniul respectiv.

La ședința din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, condusă de viceministrul Vladimir

Țurcan, membrii Grupului de lucru pentru descentralizarea sectorială în domeniul ordinii publice au convenit, împreună cu reprezentanții Congresului Autorităților Locale din Moldova, să desfășoare întâlniri de lucru în teritoriu cu autoritățile locale pentru a identifica problemele legate de acest domeniu. În prezent se elaborează agende de lucru și calendarul acestor întâlniri.

Finalizarea acestor ședințe marchează încheierea primei runde de consultări ale Grupurilor de lucru, unde au fost stabilite cadrul și regulamentele de activitate ale GL, prioritățile de activitate, precum și posibilitatea identificării asistenței de consultanță, de nivel național sau internațional, pentru elaborarea sau, după caz, definitivarea strategiilor de descentralizare sectorială.

Rezultatele activității Grupurilor de lucru pentru descentralizarea sectorială vor fi examinate la următoarea ședință a Comisiei paritare pentru descentralizare, care va avea loc în luna septembrie.

Cor. „F. P.”

Complexitatea procesului de achiziții publice

Cu acest generic, la Chișinău s-a desfășurat recent un curs de instruire pentru reprezentanții Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), precum și ai Agențiilor de Dezvoltare Regională (ADR) Nord, Centru și Sud. Trainingul a avut loc în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale”, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Cursul de instruire a fost formulat astfel încât să corespundă nevoilor MDRC și ADR-urilor, care gestionează atât fonduri naționale, cât și cele oferite de partenerii de dezvoltare. Or, suportul proiectului GIZ este acordat prin intermediul Agențiilor de Dezvoltare Regională, ceea ce înseamnă că acestea sunt responsabile de asigurarea unui proces transparent de achiziții publi-

ce, conform standardelor naționale.

Participanții la training au fost îndrumați de consultanți naționali și internaționali, care au abordat subiecte precum: principii generale ale achizițiilor publice, riscurile corupției, crearea grupurilor de lucru, comunicarea cu sectorul de afaceri, inclusiv companiile străine, normele și procedurile de achiziții publice. Cursul de instruire a mizat pe studii de caz utile, din practica curentă, dar și pe experiența statelor din Uniunea Europeană.

„Aplicarea corectă a legislației este obligatorie, iar cunoașterea slabă a acesteia poate duce la utilizarea ineficientă a finanțelor publice. Iată de ce instruirea este binevenită. Sunt foarte utile recomandările pe care le-am primit de la experții naționali și internaționali pentru a identifica

și evita riscurile, pentru a optima activitatea grupurilor de lucru și pentru a crește calitatea documentelor de licitație”, susține șeful Direcției relații cu instituțiile de dezvoltare regională de la MDRC, Sergiu Cecan.

Anual, o Agenție de Dezvoltare Regională gestionează aproximativ 40 de proceduri de achiziții publice, de la anunțarea licitației până la recepția finală. Achizițiile au loc atât din banii publici, prin intermediul Fondului Național de Dezvoltare Regională, cât și din surse externe, cum ar fi cele alocate

de Guvernul Germaniei. Prin susținerea unor astfel de cursuri avansate de instruire, proiectul GIZ își propune să contribuie la creșterea capacităților partenerilor săi de a coordona și de a monitoriza procesul de dezvoltare regională.

Proiectul „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova” este implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și este sprijinit financiar de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Ministerul Afacerilor Externe al României.

Pentru mai multe informații, contactați ofițerul de comunicare al proiectului, Laura Bohanțova la: 069918296 sau laura.bohantova@giz.de

Uniunea Europeană – modelul cel mai bun pentru prosperarea Republicii Moldova

Interviu cu dna Natalia GHERMAN, viceprim-ministru, ministru al afacerilor externe și integrării europene al Republicii Moldova

CORRESPONDENTUL: Stimate Doamnă Natalia Gherman, suntem la 22 de ani de independență a Republicii Moldova. Cum apreciați evoluția țării în domeniul politicii externe?

Natalia GHERMAN: Cei 22 de ani de independență, pe care îi marcăm în anul curent, constituie, cu siguranță, o vârstă a maturității. Republica Moldova s-a edificat ca un stat independent și democratic, iar pe parcursul ultimilor ani se apropie tot mai mult de Uniunea Europeană, având în vedere o agenda de reforme care urmărește obiectivul integrării europene. Noi ne aliniem la comunitatea cu care împărtășim aceleași valori. Ne integrăm treptat în structurile UE. Republica Moldova este un membru activ al mai multor organizații internaționale, precum ONU, Consiliul Europei, OSCE, dar și al organizațiilor regionale europene, cum ar fi Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est (S.E.E.C.P.) sau Organizația de Cooperare Economică la Marea Neagră (O.C.E.M.N.). Chiar dacă obiectivul politicii interne și externe al Republicii Moldova îl constituie integrarea europeană, țara noastră reușește să consolideze relațiile cu vecinii și partenerii tradiționali. Dezvoltăm noi

parteneriate diplomatice cu mai multe state ale lumii, obiectivul-cheie fiind promovarea și protejarea intereselor naționale ale țării.

COR.: Unde am făcut pași înainte, unde am făcut pași înapoi?

N.Gh.: Aș vrea să vă mărturisesc, că în activitatea diplomatică rămân adeptă pașilor bine chibzuiți, de perspectivă, efectuați cu tenacitate și multă responsabilitate. Politica externă este determinată, în mare parte, de agenda internă. Pe de altă parte, există și circumstanțe externe care ajustează, dacă doriți, agenda relațiilor bilaterale și multilaterale ale unei țării. Dacă facem o mică retrospectivă, vom constata că pe dimensiunea externă țara noastră a fost nevoită deseori să facă față alegerilor strategice, ceea ce și a determinat caracterul oscilant al politicii externe pe parcursul a mai multor ani. Astăzi, nu cred că cineva mai vede beneficii într-o asemenea abordare. Avem o agendă diplomatică bilaterală activă nu numai cu statele-membre ale UE, dar și o relație consolidată cu S.U.A. Desigur, vreau să remarc aici atenția pe care o acordăm edificării unor relații speciale cu vecinii noștri imediați, România și Ucraina. Avem o relație tradițională bună cu Federația Rusă, dar și cu alte țări-membre ale C.S.I. Încercăm să valorificăm la maximum relația bilaterală cu Turcia, China și Japonia. Vom explora mai intens relația noastră cu Canada. Am inițiat un proces de dezvoltare a relațiilor noastre diplomatice cu mai multe țări din Orientul Mijlociu și Asia.

Așadar, pe parcursul acestor ani am reușit să stabilim relații diplomatice cu peste 100 de state ale lumii. Astăzi, avem misiuni diplomatice active în majoritatea țărilor-membre ale UE, acolo unde sunt interesele noastre naționale și în scopul protejării drepturilor cetățenilor noștri. Avem 37 de misiuni și reprezentanțe diplomatice ale Republicii Moldova peste hotare și 32 de ambasade și reprezentanțe ale organizațiilor internaționale acreditate cu sediul la Chișinău. În 2013, țara noastră a deschis ambasade în Regatul Țărilor de Jos (Olanda), Canada și Qatar, iar, recent, la Chișinău, a fost inaugurată Ambasada Slovaciei.

COR.: Menționați unele evenimente care au avut loc în cei 22 de ani și care, din punctul D-voastră de vedere, au marcat evoluția Republicii Moldova în domeniul afacerilor externe.

N.Gh. În primul rând, desigur, aș menționa procesul recunoașterii independenței țării noastre, aderarea la ONU, Consiliul Europei, OSCE. Declanșarea conflictului transnistrean și, ulterior, procesul de soluționare a acestuia, de asemenea, au marcat agenda diplomației noastre pe plan extern. În acest sens, vreau să remarc doar un moment-cheie, care stă la baza acestui proces și anume - apariția formatului „5+2”, incluzând la etapa actuală UE și SUA, ceea ce conferă nu doar un grad sporit de transparență procesului, ci și o perspectivă mai bună de găsire a unei soluții durabile, cu respectarea suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova.

Un alt eveniment, pe care

îl consider important, este lansarea în anul 1994 a cadrului juridic de cooperare și parteneriat cu Uniunea Europeană. Astăzi, relația noastră cu UE cunoaște o ascensiune mai rapidă. În ultimii 4 ani, Republica Moldova reușește să fie în avangarda Parteneriatului Estic al Uniunii Europene.

În prezent, menținem un dialog politic aprofundat și extins atât cu instituțiile UE, cât și cu statele-membre. Doar să aduc aminte despre vizitele recente ale președintelui Consiliului European, Herman Van Rompuy, președintelui Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso sau vizita dnei Angela Merkel, cancelarul Germaniei. Există un dialog permanent cu Comisarii Europeni și oficialii înalți ai statelor-membre UE. Avem chiar și un Grup de prieteni pentru acțiunea europeană a Republicii Moldova la nivelul miniștrilor afacerilor externe ai UE, condus de România și Franța. Mai mult, am stabilit un nou cadru de cooperare a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană în domeniul Politicii de Securitate și Apărare, care ne permite să participăm la Misiuni UE de gestionare a crizelor, precum și de asistență în realizarea reformelor în sectorul justiției și afacerilor interne.

Cooperarea sectorială cu UE, de asemenea, este una cuprinzătoare. Aici vreau să menționez doar câteva exemple care oferă noi oportunități pentru țară și cetățeni. Anul trecut a fost semnat Acordul de aderare a Republicii Moldova la spațiul European Aerian Comun, care va permite accesul pe piața Republicii

(Continuare în pag. 7)

Uniunea Europeană – modelul cel mai bun pentru prosperarea Republicii Moldova

(Sfârșit. Început în pag. 6)

Moldova a companiilor low-cost. Deja în septembrie anul curent va fi lansat primul zbor al WizzAir spre Italia. Moldova este deja membru asociat al Programului UE în domeniul cercetării FP7. Calitatea de membru în cadrul Comunității Energetice Europene ne ajută să reformăm sistemul energetic moldovenesc întru asigurarea securității energetice a țării. Anul acesta, cu ocazia Zilei Independenței, la Ungheni vom inaugura lucrările Gazoductului Ungheni – Iași, probabil, unul dintre cele mai importante proiecte europene de până acum.

COR.: Care sunt restanțele din acest domeniu?

N.Gh.: Când vorbim despre restanțe, întotdeauna încerc să analizez ce am reușit și ce nu am reușit, care au fost factorii care au determinat anumite evoluții sau involuții. În acest sens, cred că parțial deja am răspuns la această întrebare. Am în vedere politica externă oscilantă, caracteristică pentru o anumită perioadă a istoriei noastre. Noi am depășit, sper pentru totdeauna, perioada unor agende diplomatice paralele. Pentru mine este principal ca Republica Moldova să aibă o singură politică externă cunoscută fără rezerve la Bruxelles, Moscova, Berlin, Washington sau Tokyo.

COR.: Cum credeți că a evoluat percepția celor de peste hotare vizavi de Republica Moldova în cei 22 de ani de independență?

N.Gh.: Dacă vă referiți la percepția partenerilor străini, probabil, aceasta este în concordanță directă cu succesele noastre obținute atât pe intern cât și pe extern. Astăzi, comunitatea internațională cunoaște mai bine Republica Moldova,

nu mai suntem văzuți doar ca o fostă republică sovietică, afectată de un conflict înghețat. Republica Moldova este o țară europeană, care se află într-un proces de ajustare la standardele și valorile europene, aspirând să devină membru al UE. Opțiunea noastră este respectată atât în Vest, cât și în Est. Am devenit un actor politic regional, care nu numai beneficiază de asistența europeană și internațională în realizarea reformelor, dar deja contribuie cu experiența acumulată la dezvoltarea instituțiilor de drept în alte țări. De exemplu, pe parcursul ultimilor 5 ani am obținut o experiență inedită de cooperare în domeniul migrației cu statele-membre ale UE în cadrul Parteneriatului de Mobilitate RM-UE. Astăzi, împreună cu Comisia Europeană, promovăm acest model în Georgia, Armenia, Tunis, Maroc și alte țări din vecinătatea UE. Un alt exemplu mai recent este invitația de a participa la Misiunea UE de Asistență pentru Gestionarea Integrată a Frontierelor în Libia.

Totodată, dacă aveți în vedere percepția cetățenilor noștri aflați peste hotare, vreau să cred că aceasta a evoluat pozitiv. Astăzi, serviciul nostru consular are o prezență tot mai mare în țări-

le unde avem comunități mai numeroase de cetățeni. Facilităm consolidarea legăturilor în cadrul comunității, dar și cu țara. Identificăm oportunități pentru ca cetățenii noștri să se întoarcă acasă. Oferim servicii consulare cetățenilor noștri și la Chișinău. Creăm condiții pentru facilitarea procedurilor de obținere a vizelor, aici mă refer, în primul rând, la Acordul de facilitare a regimului de vize cu UE și crearea Centrului Comun de Vize de la Chișinău unde cetățenii noștri pot obține vize pentru 16 state europene.

COR.: Ce acțiuni ar trebui întreprinse de autorități, dar și de societate, pentru ca țara să se dezvolte mai bine în acest domeniu?

N.Gh.: Pentru mine răspunsul este simplu și anume - să continuăm agenda de reforme care contribuie la transformarea țării noastre, având în vedere cel mai bun și eficient model de dezvoltare cunoscut până în prezent, Uniunea Europeană. Vreau să mă opresc puțin la obiectivele agendei europene a țării noastre, până și după Summit-ul Parteneriatului Estic de la Vilnius.

Suntem în pragul parafării Acordului de Asociere cu UE, care, de asemenea, va institui

o Zonă comună de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător. Imediat după Summit-ul de la Vilnius, vor fi inițiate procedurile formale pentru pregătirea semnării Acordului pe parcursul anului viitor.

Un alt obiectiv asupra căruia lucrăm deja pe parcursul ultimilor ani în raport cu UE este liberalizarea vizelor pentru cetățenii moldoveni, care doresc să călătorească în țările-membre ale UE.

Înainte de concluzia de final, vreau să mă refer puțin și la cei care contribuie nemijlocit, zi de zi, la promovarea intereselor naționale și, în general, a politicii externe – corpul diplomatic al țării.

În ultimii ani am reușit crearea unui sistem de formare profesională a diplomaților noștri, prin proceduri clare de angajare și instruire, inclusiv, în instituțiile de învățământ specializate de peste hotare. Există deja un nucleu format din specialiști de cea mai înaltă categorie, cu experiența obținută în misiunile diplomatice ale Republicii Moldova. Avem negociatori cu experiență, specialiști în drept internațional, care negociază și expertizează toate tratatele internaționale ale Republicii Moldova și care sunt acum plenar implicați în procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova la normele și standardele UE.

În concluzie, avem mult de lucru în promovarea reformelor, iar acestea, după cum știți, implică costuri și sacrificii. Succesele acestor reforme depind de capacitatea întregii societăți de a face aceste sacrificii și de a produce schimbarea în numele unui viitor mai prosper și mai sigur pentru toți.

**Interviu realizat de
Irina ȚURCANU, IPN**

Casa comunitară - locuință pentru copii cu dizabilități

Viceministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, dna Ruxanda Glavan a efectuat recent o vizită de lucru la Casa Comunitară din satul Hansca, raionul Ialoveni. Din grupul de lucru au făcut parte specialiști din cadrul ministerului, dar și reprezentanții Asociației Keystone, parteneri în integrarea socială a persoanelor cu dizabilități.

Casa Comunitară este un serviciu social specializat destinat persoanelor cu dizabilități mentale severe, care necesită asigurarea continuă a condițiilor minime de existență, protecție, îngrijire și asistență pentru a se dezvolta și include în comunitate. Serviciul Casa Comunitară presupune asistența și supravegherea persoanelor cu dizabilități 24 de ore din 24 în vederea sporirii calității vieții acestora prin acordarea unei îngrijiri calitative într-un mediu similar celui familial.

În serviciul "Casa Comunitară Hansca" au fost plasați 6 persoane cu dizabilități originali din r. Ialoveni, care au fost dezinstituționalizați din Casa internat pentru copii cu deficiențe mentale Orhei în iunie 2012. Persoanele plasate în serviciul "Casa comunitară" au o vârstă cuprinsă între 14 și 19 ani, fiind diagnosticați cu retard mental mediu, ușor și sever. Toți au nevoie de suport în

vederea auto-deservirii sau a dezvoltării abilităților de autoîngrijire. Gradul de suport oferit este individualizat și planificat în funcție de condiția fizică și intelectuală a beneficiarilor.

Aceștia au fost plasați în serviciu în baza Avizu-

lui Comisiei privind protecția copilului aflat în dificultate Ialoveni, a Deciziei Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Ialoveni și Avizului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Copii sunt învățați să aibă grijă de prepelețele de la mini-ferma deschisă în cadrul Casei. Aceasta este și o mică sursă de venit pentru ei, dat fiind că ouăle și carnea de prepeleță sunt comercializate sătenilor. Au avut și patru iepuri, dar au dat buzna hoții și i-au furat.

Înainte de a fi plasați în acest serviciu, copiii și tinerii din „Casa comunitară Hansca” au trăit în mediu 12,4 ani în instituție, fapt care a condiționat o serie de comportamente care au generat probleme, în special în perioada de adaptare post-dezinstituționalizare.

Serviciile oferite persoanelor din Casa Comunitară sunt în special servicii de îngrijire, educație și socializare, având drept scop incluziunea în comunitate a acestora și sporirea gradului de independență. Beneficiarii sunt implicați activ în activități gospodărești și casnice, prin care își dezvoltă dexteritatea manuală și abilitățile de muncă. De asemenea, aceștia sunt învățați să socializeze (formule de salut, reguli de con-

duită) și să comunice eficient utilizând și metode alternative de comunicare (comunicarea prin pictograme, comunicarea gestuală).

„Casa comunitară este un serviciu social binevenit în localitate – mai întâi, pentru că sunt create condiții mai bune pentru persoanele cu dizabilități, decât cele care erau în Casa internat, și apoi, ne creează o imagine a comunității atât în țară, cât și în afara ei”, a declarat dna Elena Moșneguțu, primarul satului Hansca. „Am fost vizitați de delegații din alte țări – Azerbaidjan, Olanda, Irlanda, Germania, care au dorit să vadă cum este implementat acest serviciu la noi în țară”, a menționat dumneaei.

De un an, de când au fost plasați în Casa Comunitară, băieții au făcut mari progrese: și-au dezvoltat abilități de autonomie, de comunicare, au învățat să trebaluiască prin curte, să facă curat în casă, unii dintre ei au suportat operații pentru a se putea deplasa mai ușor pe propriile picioare. Au învățat să confecționeze bijuterii, flori, unii dintre ei știu să fotografieze, alții să ajute la pregătirea mâncării etc. De asemenea, băieții s-au împrietenit unii cu alții și le place mult să meargă la plimbare. Cel mai mult le-a plăcut să meargă în vizită la școală, unde au participat la sărbătoarea ultimului sunet, și în excursii în locurile pitorești ale comunității. Lumea din sat îi cunoaște și îi acceptă, iar copiii vecinilor își petrec timpul liber alături de ei.

Din momentul plasării în serviciu și până în prezent, patru dintre beneficiarii serviciului au fost vizitați de către părinți și alte rude apropiate. În plus, băieții din Casa Comunitară Hansca sunt vizitați de copii și tineri din comunitate, de vecini, de primarul, preotul satului și oaspeți din țară și de peste hotare (România, Olanda, Statele Unite ale Americii).

Beneficiarii serviciului sunt asistați de o echipă de specialiști, formată din directorul Instituției Publice „Casa Comunitară Hansca”, asistent medical cu specializare în kinetoterapie, bucătar, psihopedagog angajat pentru activități educaționale și 4 lucrători sociali.

Pentru anul 2013, costul unui beneficiu în serviciu este de aproximativ 97875 lei: dintre care 60% sunt acoperite din bugetul de stat, iar 40% din costuri constituie contribuția Keystone Moldova.

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei susține că astfel de case comunitare vor fi deschise în mai multe localități

și solicită colaborarea organelor publice locale în acest context. Telefon de contact – 022-269300

Serviciul de presă al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei

Ion Pelivan - primul ministru de externe al Republicii Moldovenești

Fiind ministru de Externe în primul guvern al Basarabiei, Ion Pelivan a dus linia politică a acestui guvern până la victoria finală, până când Conferința de Pace de la Paris din 1920, a recunoscut legitimitatea Unirii Basarabiei cu România.

„PELIVAN, Ioan (1.IV.1876, s. Răzeni, jud. Chișinău – 25.I.1954, închisoarea Sighet). Fiul lui Gheorghe Pelivan. Studii: Seminarul Teologic din Chișinău (1898) și Universitatea din Dorpat (astăzi Tartu, Estonia), Facultatea de Drept (1903).

În anii studenției este arestat ca membru activ al „pământeniei” basarabene și deportat în nordul Rusiei la Viatka și Arhanghelsk. Unul dintre cei mai consecvenți luptători pe tărâm național din Basarabia. În colaborare cu C. Stere, Em. Gavriliță ș.a. fondează primul ziar de limba română *Basarabia* (1906–1907).

Stabilindu-se cu traiul la Bălți (1907–1916), adună o bogată bibliotecă românească. În 1917 participă la fondarea Partidului Național Moldovenesc.

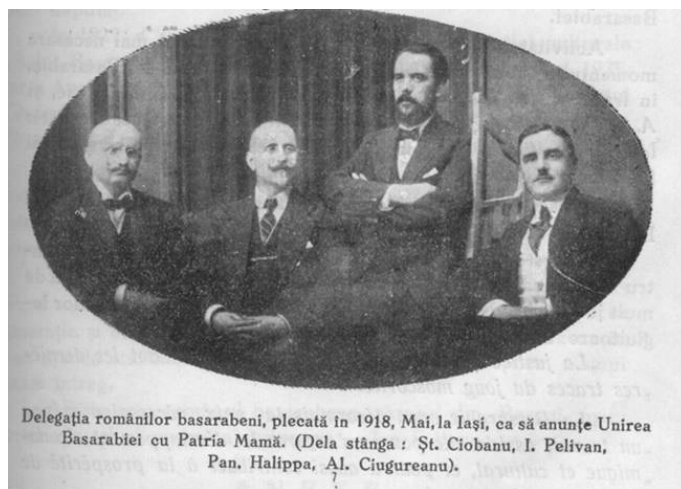
A fost ales delegat în Sfatul Țării din partea Congresului Militarilor Moldoveni. La 27 martie 1918 a votat Unirea Basarabiei cu România.

În Directoratul General al Republicii Populare (Democrație) Moldovenești ocupă funcțiile de ministru al Justiției, ministru de Externe, calitate în care a participat la Conferința de Pace de la Paris (1919–1920) și la cea

de la Geneva (1922). Ministru de Justiție în Guvernul României (1919–1920). Membru al Partidului Național Țărănesc, deputat (în mai multe legislaturi) în Parlamentul României. Conducător al filialei din Basarabia a Asociației de Cultură Astra (1927–1936).

A colaborat cu publicații basarabene și din regat. A mai semnat cu pseudonimele Jean Bielezki, M. Inorodetz, Ion Rezeneanul ș.a. Un loc aparte în biografia lui îl ocupă colaborarea cu ziarele pariziene *Le temps*, *Le victoire*, *La Patrie* ș.a.

Opera sa: *Adunarea Intemeietoare. Ediția Zemstvei guberniale.* (Chișinău, 1917); *O pagină din istoria Basarabiei.* Alexandru Matei Cotruță. *Scurtă schiță biografică.* (București,

1940, 20 pag.); *Din suferințele Basarabiei sub stăpânirea rusească.* (Chișinău, 1943.); *The union of Bessarabia With Her Mother-Comtry România.* (București, 1924);

Când văd cu cât greu ni se dă mersul înainte, mă gândesc că există niște cauze, niște motive, de care nu ținem cont, dar ele, cu timpul, devin bariere de netrecut în calea progresului.

Și atunci când mă apucă disperarea, mă întorc înapoi la cele scrise de clasicii noștri, la drumul parcurs de ei, la experiența lor amară.

Între scrierile lui Ion Pelivan am găsit o lucrare tipărită în 1941 la București la Tipografia ziarului *Universul*: **Basarabia de sub oblăduirea rusească.**

În capitolul zece, *Meritele și greșelile trecutului*, ale acestei modeste, ca volum, scrieri sunt concluzii valabile și astăzi:

„După Unire, multe lucruri bune s-au realizat în provincia noastră, dar și mai multe încă au rămas să fie îndeplinite.

...Cea dintâi și marea greșală a noastră, trebuie să o spunem verde, a fost, că noi, puțini la număr cum eram, de la început ne-am permis luxul să ne dezbinăm într-atâtea partide și grupări politice. Această dezbinare a fost fatală pentru interesele mari ale moldovenimii noastre basarabene.

Hidra pseudo-democratică,

sească școala și biserica și să se pună în slujba partidelor noastre?

Din cauza aceasta, în învățământ, administrație și chiar în parlament, nu au putut intra cei mai buni, cei mai vrednici și cei mai pregătiți, ci adeseori indivizi, cari nu au avut și n-au absolut nimic comun nici cu trecutul nostru, nici cu interesele și năzuințele noastre naționale?

Din cauza democratismului nostru cosmopolit, limba românească, nici după 20 de ani de la Unire, nu a parvenit să fie respectată chiar de „intelighenții” noștri moldoveni.

O mulțime de funcționari, preoți, învățători, magistrați și pensionari moldoveni, plătiți din sudoarea țăranului nostru român și apărați de baioneta neadormită a soldatului nostru, nici până azi nu voiesc să părăsească uratul obicei, ce ne amintește trecutul de robie, de a vorbi în public limba fostului nostru cotropitor.

Ce voiesc d-lor să manifesteze prin graiul străin, nu ași putea răspunde precis. Dar am convingerea că ei dovedesc, că merită pe deplin porecla ce le-a fost dată de ruși.

Am avut în Basarabia săptămâna de curățenie și deparazitare. Când va veni oare termenul și pentru săptămâna de desrusicare?”

Această cărțuie a devenit o raritate bibliografică, căci regimul comunist a nimicit-o din biblioteci și a păstrat exemplare unice în secțiile speciale.

Apare fireasca întrebare: De ce?. Fiindcă într-o expunere scurtă se conțin tezele unui program pentru mai multe generații, a unui program care nu poate fi ignorat, ocolit, uitat, este un program care are o singură destinație, să fie implementat.

De aceea zic, când ne vine prea greu, să ne întoarcem cu fața spre clasici. Mai ales când îl pomenim pe întâiul nostru ministru de Externe... Ion Pelivan

Articol de Iurie COLESNIC

Construcții bizare care sfidează... gravitația

Arhitecți din toate colțurile lumii nu au ezitat să proiecteze și case surprinzătoare, ce par să sfideze gravitația, care îți lasă impresia că se pot prăbuși în orice moment, însă ele sunt gândite în detaliu, astfel încât să nu existe niciun pericol pentru locatarii lor.

Apartamentele Wozoco (Amsterdam-Osdorp, Olanda)

Una dintre regulile de neîncălcăcând proiectezi apartamentele unui bloc este ca fiecare să primească lumina naturală în mod corespunzător. Apartamentele în consola de pe fațadă nordică a blocului rezolvă această problemă, datorită modului ingenios în care sunt dispuse.

Castelul plutitor (Ucraina)

Suținută doar de o singură consolă, despre această casă se spune că ar fi fost depozit pentru îngrășăminte minerale. Se presupune că a fost proiectată de niște arhitecți străini, însă nu se știe nimic concret.

Habitat 67 (Montreal, Canada)

Apartamentele, ce par desprinse dintr-un Lego, fac parte dintr-un complex alcătuit din blocuri dezvoltate pe orizontală, la care fiecare apartament are propria terasă.

Sferele spirit liber (British Columbia, Canada)

Sferele, care pot fi agățate în copaci sau de oricare alt suport solid, au patru puncte de ancorare în partea de sus și patru în partea de jos. Fiecare punct de fixare este suficient de puternic pentru a purta toată greutatea sferei, plus conținutul ei.

Sferele sunt fabricate din benzi de lemn laminate, iar partea exterioară este acoperită cu fibră de sticlă.

Casa ciupercă (Cincinnati, Ohio)

Construită din diverse materiale care par lipite împreună, casa pare locuința unui vagabond, însă ea a fost proiectată de un profesor de design interior de la Universitatea din Cincinnati, Terry Brown, și a trezit interesul mai multor persoane excentrice de a o procura.

Casa cu susul în jos (Syzmarnk, Polonia)

Casa pare să nu aibă niciun sens, însă filantropul și designerul polonez Daniel Czapiewski chiar asta a vrut să transmită. Casa este instabilă, iar mesajul se referă la perioada comunismului din Polonia, este o lecție de istorie și de echilibru.

Casa pod (Rochester, New York)

Pare o farfurie zburătoare care a aterizat pe o tulpină, iar locatarii unei astfel de case au un sentiment cât de cât de siguranță doar pentru că între case există niște pasarele, care par să confere stabilitate complexului de locuințe.

Front comun împotriva corupției

Centrul Național Anticorupție (CNA) și Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM) au semnat un Acord de colaborare în domeniul prevenirii corupției și a comportamentului corupțional.

Potrivit acordului, părțile s-au obligat să concluzioneze asupra formării unui cadru juridic adecvat, dar și în vederea realizării politicilor și documentelor strategice privind prevenirea și combaterea infracțiunilor de corupție. Colaborarea se va realiza prin schimbul de informații, documente și date statistice, conform prevederilor legislației în vigoare.

„Prevenirea fenomenului corupției în domeniul ocrotirii sănătății este o misiune comună a ambelor instituții”, a men-

ționat directorul CNA Viorel Chetaru. „De aceea, suntem interesați să avem și un cadru oficial care să sprijine eforturile noastre de monitorizare a comportamentelor inadecvate ale funcționarilor sau a plăților informale, achitate de unii pacienți în instituțiile medico-sanitare.”

La rândul său, directorul general al CNAM, Mircea Buga a declarat că, Acordul crează cadrul general pentru colaborarea dintre CNAM și CNA care a fost și este una bazată pe promptitudine și responsabilitate. „Cei care vor beneficia de acest document sunt persoanele asigurate în cadrul sistemului de asigurare obligatorie de asistență medicală și care simt nevoia asigurării protecției sporite a drepturilor lor din partea CNAM și CNA. Ceea ce vrem noi e să diminuăm plățile neformale pe cât e posibil de mult, iar scopul final va putea fi atins nu fără ajutorul CNA”, a opinat dl Buga.

APL evidențiate în campania anticorupție

Centrul Național Anticorupție a expediat scrisori de mulțumire în adresa a șase președinți de raioane din țară și a unui primar pentru implicarea activă în promovarea acțiunilor de prevenire a corupției. Printre conducătorii vizați se numără președinții raioanelor Briceni, Cimișlia, Dubăsari, Nisporeni, Soroca, Ungheeni și primarul de Drochia.

Aceștia au participat la acțiunea socială „Corupția distruge viitorul. Nu tolera corupția!” prin acoperirea cheltuielilor de plasare a spoturilor anticorupție ale CNA în sursele media locale – activitate care face parte din programul de educație a cetățenilor în spiritul intoleranței față de corupție.

În scrisoare se menționează că „CNA exprimă sincere

mulțumiri pentru susținerea eforturilor instituției noastre în promovarea standardelor europene de combatere și prevenire a corupției în teritoriul administrativ subordonat.”

„Această activitate, desfășurată în vederea implementării componentei educaționale și de comunicare publică din Strategia Națională Anticorupție pe anii 2011-2015, denotă efortul comun al autorităților centrale și locale în promovarea politicii anticorupție”, se mai notează în scrisoarea CNA.

Corupție în poliție

Doi colaboratori ai Biroului Migrație și Azil au fost reținuți imediat după ce au primit bani pentru a mușamaliza o pretinsă infracțiune. Procurorii învinuiesc colaboratorii de poliție că, în perioada iulie – august curent prin intermediul unei persoane au pretins de la un cetățean al Siriei 1500 de euro.

Pentru suma dată, inspecții se angajau se mușamaliza un pretins caz de circulație a substanțelor narcotice în care ar fi fost implicat cetățeanul străin.

Polițiștii au primit de la cetățeanul Siriei suma de 5300 lei și 200 euro, iar restul sumei urmau să o obțină mai târziu de la intermediar – un alt sirian.

Polițiștii împreună cu intermediarul au fost reținuți de oamenii legii imediat după primirea a 100 de euro. Actualmente, colaboratorii de poliție suspecți se află în detenție pentru 72 de ore.

Un fost angajat al poliției a fost reținut de Centrul Național Anticorupție în comun cu ofițerii securității interne ai Ministerului Afacerilor Interne, fiind suspectat de trafic de influență. Potrivit informațiilor preliminare, bărbatul în vârstă de 57 de ani ar fi pretins de la un agent economic 3000 de dolari, susținând că are influență asupra unor angajați ai MAI și că-i poate determina pe ultimii să înceteze controlul la întreprinderea gestionată de declarant.

Reținerea a avut loc într-un local de agrement de pe bulevardul Dacia din capitală. Asupra bănuțului au fost găsiți 2500 de dolari, alți 500 de dolari fiind primiți anterior de la omul de afaceri sub controlul CNA.

Pe acest caz a fost deschis un dosar penal pentru trafic de influență, iar dacă va fi găsit vinovat, bărbatul riscă până la 7 ani de detenție sau o amendă de până la 60 000 de lei. În prezent, bănuțul se află în custodia CNA pentru 72 de ore.

Grade de invaliditate contra 5000 de lei

Un medic expert din cadrul Consiliului Teritorial pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de muncă, sector Buiucani din Chișinău, a fost prins în flagrant de către ofițerii CNA, fiind bănuț de corupere pasivă.

Potrivit denunțatorului, medicul ar fi pretins 5000 de lei de la un locuitor al capitalei pentru a-i elibera certificatul de dizabilitate pe un termen nelimitat. La momentul reținerii, suma de 5 000 lei a fost depistată în portmoneul medicului și a fost predată benevol angajaților CNA. În acest caz

a fost deschis un dosar penal în temeiul art. 324 alin. (2) lit. b) și c) Cod Penal – corupere pasivă.

Bănuțul este cercetat în stare de libertate, iar dacă îi va fi demonstrată culpabilitatea, acesta riscă până la 10 ani de închisoare cu o amendă de până la 60 000 de lei.

AVIZ

Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova anunță un concurs pentru admiterea la studii prin doctorat (cu finanțare de la buget și în bază de contract) pentru anul academic 2013-2014, la următoarele specialități:

- Teoria, metodologia administrației publice.
- Organizarea și dirijarea în instituțiile publice; servicii publice.

Depunerea actelor la studii prin doctorat se va desfășura în luna septembrie 2013, conform Regulamentului privind organizarea și desfășurarea doctoratului și a postdoctoratului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 173 din 18 februarie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 42 – 44 (3135 – 3137) din 29 februarie 2008).

La concursul de admitere la doctorat pot participa cetățeni ai Republicii Moldova, dețin-

nători ai diplomei de masterat sau de licență, cu media generală nu mai mică de 8,0 și nota la examenul de specialitate nu mai mică de 9,0.

Absolvenții învățământului superior, deținători ai diplomelor eliberate până în anul 1995 inclusiv, au dreptul să participe la concursul de admitere în aceleași condiții.

Pentru înscriere la concurs, candidatul depune o cerere pe numele rectorului Academiei, însoțită de următoarele acte:

- *diploma de master sau de studii superioare cu suplimentul respectiv (originalul și copia);*
- *copia lucrărilor științifice publicate (a brevetelor de invenție) sau un referat științific (în volum de 7-10 pagini) cu tema la specialitatea aleasă;*
- *extrasul din procesul-verbal al ședinței senatului/consiliului științific al instituției sau recomandări a doi specialiști cu titlu științific în domeniu;*
- *curriculum vitae;*
- *copia buletinului de identitate;*
- *copia legalizată a carnetului de muncă;*
- *3 fotografii 3x4 cm.*

Actele urmează a fi depuse în perioada 2-30 septembrie 2013, în incinta Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, pe adresa: str. Ialoveni, 100, et. 2, bir. 205, tel: 72-38-66. (responsabil – Dulschi Silvia, dr., conf. univ. inter.).

Candidații la doctorat vor susține **2 examene**: la specialitate și la una din limbile moderne.

Probele de examinare se vor desfășura în perioada 1-17 octombrie 2013.

Studiile vor începe la 1 noiembrie.

Abonarea 2013

Continuă abonarea pentru a doua jumătate a anului 2013 la revista științifico-metodică trimestrială **“ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **“FUNCȚIONARUL PUBLIC”**, publicații ale Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista **“Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 41 lei 30 bani; 6 luni - 82 lei 60 bani.

Ziarul **“Funcționarul Public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Sergiu PÎSLARU - redactor, designer

Vitalie NICA - redactor

A DRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 370.

Dat la tipar 30.08.2013

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

“Funcționarul Public” - supliment la revista “Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova